

Nr. 37 (10387) * 2021 m. gegužės 19 d., trečiadienis

Kaina - 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio priešpilnis. Saulė teka 5 val. 6 min., leisis 21 val. 26 min. Dienos ilgumas 16 val. 20 min.

Vardadienai: šiandien – Celerina, Celesta, Celestina, Celė, Celestinas, Celijus, Celina, Dangė, Dangilė, Dangis, Dangutė, Gilvina, Jovaišas, Jovaldas, Jovaldė, Jovardas, Jovirda, Jovirdas, rytoj – Akacijus, Akvilas, Akvilė, Akvilina, Bernardina, Bernardinas, Eidvainas, Eidvė, Eidvilas, Eidvinas, Eidvyda, Eidvydas, Eidvys, penktadienį – Ankantas, Atėnė, Gėlė, Gėliūnė, Kytautas, Kyvainas, Kyvainė, Teobaldas, Vaidevutis, Vaidys.

Gegužės 19 – „Pakviesk draugą į kiną“ diena. Gegužės 20 – Kauno diena. Tarptautinė personalo profesionalų diena. Gegužės 21 – Lietuvos tautinių bendrijų diena. Pasaulinė kultūrų puoselėjimo diena.

Partizanų takais – nuo Šilavoto iki Juodbūdžio

Praėjusį savaitgalį per Lietuvą nuvilnijusi „Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės diena“ neaplenkė ir mūsų krašto. Ji pažymėta 18 km žygiu Šilavotas–Juodbūdžio kaimas ir skirta Juozo Lukšos-Daumanto 100-osioms gimimo metinėms paminėti. Daugiau apie žygi – kitame laikraščio numeryje ir www.gyvenimas.info.

Onutė Valkauskienė

„Gyvenimas“
– laikraštis
Jums ir
apie Jus!

Viena didžiausių įmonių Lietuvoje tiesiogiai perka karves, bulius, telyčias.
Sveria el. svarstyklėmis. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Atsiskaito iš karto.
Tel. 8 635 07 197

Įvyko ir pavyko...

Šeštadienį Lietuvoje įvyko neeilinis įvykis – protesto mitingas, kuris vadinosi „Didysis šeimos gynimo maršas“. Kodėl neeilinis? Įvairiais duomenimis, tame dalyvavo daugiau kaip 10000 žmonių. Nuo Sajūdžio laikų, ko gero, nebuvo tokio didelio žmonių susivienijimo. Nors nuo pat pradžių šis protesto mitingas kėlė įvairiausias diskusijas, buvo bandoma menkinti jo idėjas, vėliau ir organizatorius, jis vis dėlto įvyko ir pavyko.

Mano žiniomis, mums, Prienų krašto žmonėms, anoniminiais laiškais ir skundais galimai taip pat (Nukelta į 2 p.)

Lietuvoje startuoja viena registracijos vakcinacijai platforma 2 p.

„Apie anuos nepamirštamus laikus“: savo meilę paaukojo ant Tėvynės aukuro 2-4 p.

Jei išauštų diena X, kokiomis priemonėmis prisidėtume prie šalies gynybos? 3-4 p.

Puodai, keptuvės: kaip pasirinkti? 5p. Česnakas: kada ir kaip jį vartoti? 5-6 p.

„Mažas daigas dideliu medžiu užauga“... 6 p.

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai 8 p.

Pociūnų padangėje

Vyksta Baltijos taurės varžybos

Šeštadienį Pociūnuose startavo Baltijos taurės sklandymo varžybos, kuriose į kovą stojo 18 lietuviai, trys estai ir latvis.

Dėl pagrindinių prizų pilotai varžosi atviros ir senovinių sklandytuvų klasės grupėse. Po dvių pratimų pirmauja biržietis Gintaras Drevinskas, skraidantis ilgasparniu „Nimbus 4“ ir estų ekipažas Alexander Ruzu / Valeri Kalinkin. Jie į padangę kyla sklandytuvu L-13 „Blanik“. Nugalėtojus sveikinimės gegužės 23 d.

Varžybų dar bus

Birželio 11-20 d.d. Pociūnuose varžysis Lietuvos atviros sklandytuvų klasės pilotai, o

Kilti ruošiasi 25 m ilgio baltasparnis Nimbus 4.

liepos 5–24 d. turėsime progos stebeti Europos jaunimo sklandymo čempionatą.

Jie skraidys klubinės ir standartinės klasės sklandytuva. Netrukus

dėl Aleksandro Jonušo taurės turėtų susikauti ir sklandymo senjorai. Antano Ruko taurės varžybos jau prasidėjo ir vyks iki sezono pabaigos. Po vieno pratimo pirmauja Gvidas Sabeckis ir Titas Jovaiša.

Naujasis KAASK direktorius A. Grabskis.

O. Valkauskienės nuotraukos

KASK direktorius – Adomas Grabskis

Nesenai septyniasdešimtmetį atšventęs ir iš Lietuvos aviacijos federacijos prezidento pareigų atsistatydinės Vytautas Sabeckis nevadovauja ir Kauno apskrities aviacijos sporto klubui (KAASK).

Nuo gegužės 14 d. šias pareigas užima orlaivių pilotas, sklandytuojas Adomas Grabskis (39 m.).

Onutė Valkauskienė

„Didysis šeimos gynimo maršas“

PR Lietuvoje startuoja viena registracijos vakcinacijai platforma

Prasidėjus etapinei visuomenės vakcinacijai nuo COVID-19 ligos, startuoja ir vieninga elektroninė registracijos sistema. Nuo pirmadienio visi šalies gyventojai kviečiami greitai ir patogiai registruotis internetinėje platformoje, kuri leis ne tik užsiregistruoti pačiam, bet ir užregistruoti kitą asmenį.

Registrutis savo vakcinai ar užregistruoti kitą asmenį galite interneto svetainėje www.koronastop.lt.

Norėdamas registrutis skiepių nuo COVID-19 gyventojas turės patvirtinti savo tapatybę per Elektroninius valdžios vartus, pasirinkęs jam tinkamą identifikavimo būdą (elektroninė bankininkystė, mobilusis parašas ir kt.).

Patvirtinus tapatybę, gyventojas turės pasirinkti savivaldybę, kurioje nori skiepytis, pageidaujamą vakciną, datą ir laiką. Registracijos pabaigoje prašoma užpildyti klausimyną apie žmogaus sveikatos būklę, turimas alergijas, ligas ir kt.

Susipažinti su registracijos procesu padės vaizdo instrukcija, kurią rasite [CIA](#).

Kaip užregistruoti kitą asmenį, sužinosite [CIA](#).

Gyventojai, kurie neturi galimybės registruotis internetu ir neturi, kas juos galėtų registruoti, gali tai padaryti telefonu, skambindami Karštaja linija 1808. Vis dėlto dėl ilgiau užtrunkančio registracijos proceso telefonu – reikiams savivaldybės, vakcinos, vakcinacijos laiko ir datos parinkimo, kylančių papildomų klausimų – registracija kur kas greičiau vyksta elektroniniu būdu, svetainėje www.koronastop.lt.

Sužinoti daugiau informacijos apie vakcinas ir skiepijimo procesą gyventojai gali apsilankydami tinklalapyje <https://koronastop.lt/> vakcina arba skambindami į Vakcinos liniją telefonu 8 5 230 0123.

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) primena, kad gegužės 10 d. prasidėjus etapinei visuomenės vakcinacijai kiekvieną savaitę skiepijimas atveriamas naujai amžiaus grupei:

- nuo gegužės 10 d. kviečiami skiepytis 55–64 metų gyventojai;
- nuo gegužės 17 d. – 45–54 metų gyventojai;
- nuo gegužės 24 d. – 35–44 metų gyventojai;
- nuo gegužės 31 d. – 16–34 metų gyventojai.

Ateriant registraciją vis jaunesni amžiaus grupėms, toliau regist-

SAM Spaudos tarnyba

Ivyko ir pavyko...

(Atkelta iš 1 p.)

buvo bandoma trukdyti, tačiau kolona dalyvių iš Prienų ir Birštono su-tartu laiku pajudėjo Vingio parko link. Pagal planą kolona pajudėjo iš Klaipėdos ir prie jos jungesi visų kitų miestų dalyviai. Važiuojant jausmas buvo nerealus! Pakelėse, ant tiltų ir viadukų stovėjo būriai žmonių su vėliavomis ir gėlėmis. Ne visi galėjo vykti į Vingio parką, todėl palaiķymu reiškė palydėdami koloną, kuri drie-kėsi per visą Lietuvą.

Protesto mitingas Vingio parke prasidėjo numatytu laiku. Dalyvius sveikino Lietuvos Respublikos prezidentas **Gitanas Nausėda**.

„Mūsų žmonės nusipelno būti išgirsti ne tik kartą per 4 metus. Mes privalome girdėti jų nuomonę esminiai visuomenės gyvenimo klausimais, nes be to neįmanomi sprendimai demokratinėje valstybėje“, – savo kalboje pabrėžė Prezidentas.

Visas mitingas praėjo labai sklandžiai ir gražiai. Be pykčio, be neapykantos, be smurto. Noriu padėti visiems dalyviams, kurie padėjo organizuoti, platinti informaciją ir

dalyvavo. Noriu padėkoti policijos pareigūnams, kurių dėka buvo išvengta provokacijų ir užtikrintas sklandus dalyvių kolonus judėjimas bei visas renginys. Ačiū Jums visiems.

Dažnai tenka išgirsti klausimą, kas gi tą mūsų šeimą puola, kad reikia tokiu maršu ją ginti? Labai gerai į ši klausimą atsakė politologas **Vytutas Sinica**:

„Ne šeimos trobą, o šeimos idėją žmonės gina. Gina ne nuo banditų, nuo politikų. Gina supratimą, kas ta šeima (puola partnerystės įstatymas), gina teisę tą supratimą garsiai reikšti (puola neapykantos kalba), gina vaku mokymą pagal savo vertėbes (puola seksualizuotas lytinis švietimas), gina sveiko proto normą, kad žmonės nekintamai yra vyrai ir moterys (puola Stambulo konvencija ir lyties keitimą įstatymas), pagaliau gina teisę patiembs be valstybės kišimosi nesmurtiškai auklėti savo vaikus (puola vaiko teisių apsaugos reforma).“

Mitingo dalyviai pateikė valdan-

Egidijus Visockas
Didžiojo šeimų maršo Prienų – Birštono koordinatorius

Partizanų vado Juozo Lukšos-Daumanto metams

„Apie anuos nepamirštamus laikus“: savo meilę paaukojo ant Tėvynės aukuro

Gegužės 14-ąją, minint Juozo Lukšos-Daumanto metus ir Pilie-

tinio pasipriešinimo dieną, Lietu-

viių literatūros ir tautosakos insti-

tutatas kartu su Mobilizacijos ir pi-

lietinio pasipriešinimo depar-

mentu prie Krašto apsaugos mi-

nisterijos organizavo dešimtu-

sius Juozo Lukšos-Daumanto

skaitymus.

Skaitymai subūrė tautiečius

ir Lietuvoje, ir užsienyje

Šie skaitymai buvo ypatingi ir dėl partizano vado žmonos **Nijolės Braženaitės-Lukšienės** sveikinimo, atskrejusio iš JAV, ir dėl gausybės skaitovų, susibūrusių iš įvairių pasaulio šalių. Pasirinktus tekstus: J. Lukšos-Daumanto ir jo žmonos Nijolės meilės laiškus, poeto Vytauto Mačernio eilėraščius, partizanų atsiminius, kitų autorų kūrinius ir pokario dokumentus, – skaitė pirmoji šalies ponija **D. Nausėdienė**, krašto apsaugos ministras **A. Anušauskas**, švietimo, mokslo ir sporto ministrė **J. Siugždinienė**, ambasadorius Pietų Afrikos Respublikoje **D. Junevičius**, rašytojas iš Kanados **A. Šileika**, rašytoja **L. Vince**, vokalistas **G. Liaudanskas-Svaras**, Lietuvos karų akademijos kariūnai, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto, Pasaulio lietuvių bendruomenės nariai, politikai, aktoriai, studentai.

Skaitymų, kuriuose persipynė eliuoti ir prozos tekstai, pasakojimai, partizanų, patriotinės, folkloro dainos, klausėsi daugybė žmonių Lietuvoje ir kitose pasaulio šalyse. Penktadienio popietę prie kompiuterių ekranų buvo prigludę bibliotekininkai, lituanistai, istorikai, kariškiai, šauliai, moksleivai ir mokytojai, J. Lukšos-Daumanto žemiečiai, visi tie, kuriems svarbi Atmintis.

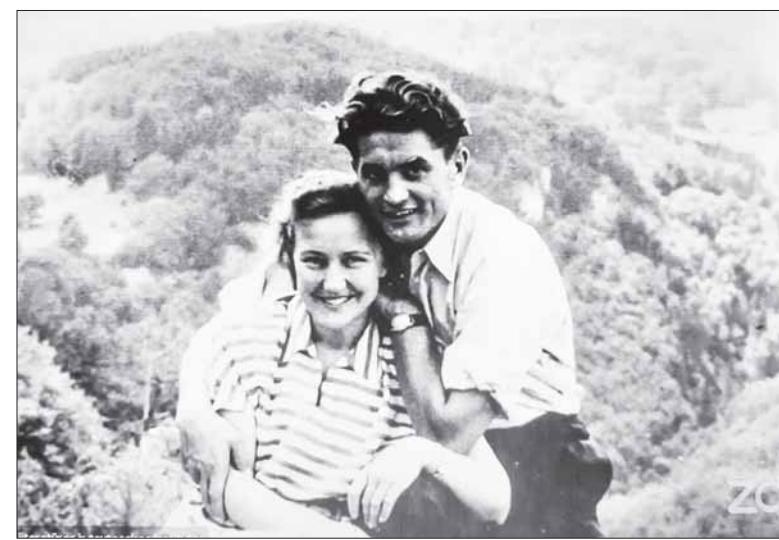
Po renginio organizatoriams skriejo dėkingumo ir įpareigojantys žodžiai: „30 metų turime LAISVĘS dovaną, bet visada turime BUDĘTI... ir būti tie stipriai kalnai...“, „Atmintis – didžiausias turtas. Didžiuokimės, kad turime tokius lobius...“.

Išsaugoti ir dovanoti laiškai taps knygos pagrindu

Šių metų rudenį ketinama išleisti knygą „Apie anuos nepamirštamus laikus. Juozo Lukšos-Daumanto ir Nijolės Braženaitės susirašinėjimas“ (susidarytoja Laima Vince) – joje per partizanų vado ir jo žmonos susirašinėjimą atskleis Paryžiuje užsimezgusi ir dvejus metus trukusi dvių jaunu žmonių idealistinė meilės istorija, kuriai nebuvu lemta testis.

Jungtinėse Valstijose gyvenančios 97 metų N. Braženaitė-Lukšienės teigimu, Juozas Lukša į Vakarus su misija pranešti apie žiaurias sovietų represijas ir ginkluoto pasipriešinimo kovas Lietuvoje atvyko 1948-aisiais.

Rašytoja Laima Vince renginyje pasidalino jautriomis mylimujų išsi-

Juozas Lukša-Daumantas su žmona Nijole Braženaitė. 1950 m.

J. Lukšos-Daumanto skaitymuose.

Siūstas partizanų vadovybės jis atsižežė nemažai informacinės medžiagoms, spausdintos pogrindžio literatūros apie partizaninį judėjimą. Anot jos, gali būti, kad tuo metu jam subrendo mintis parašyti apie tai knygą „Partizanai“. Ji prisiminė, kad ši nedideliu tiražu išleista autentiška knygelė sukrėtė iščiujos lietuvius, daugelis jų pirmąkart sužinojo apie tai, kas vyksta Lietuvoje, už geležinės uždangos, ir užsidegė pasipriešinimo idėjomis. Buvo organizuojami palaikymo renginiai, dainuojamos J. Lukšos atvežtos dainos.

Tokiomis aplinkybėmis jiedu Paryžiuje ir susitiko, o sutapus abiejų vertybėmis ir idealams, tapo draugais, galiausiai ir mylimaisiais. Meilė užgimė per judviejų susirašinėjimą, kuris užtruko pusantro metų, kuomet N. Braženaitė, susirgusi tuberkulioze, gydėsi sanatorijoje. Būtent laiškai padėjo geriau pažinti ir suprasti vietnam kitą, išlieti asmeninius jausmus, susirūpinimą dėl Lietuvos ateities. Jų meilės istorią 1950 m. vainikavo vedybos, o po kelių mėnesių Juozas Lukša sugrįžo į Lietuvą testi pogrinės kovos. Jis žuvo 1951-ųjų rugėjė 4 dieną netoli Kauno, išduotas dvigubo agento.

Rašytoja Laima Vince renginyje pasidalino jautriomis mylimujų išsi-

Nijolė Braženaitė-Lukšienė-Paronetto skaitymų dalyvius pasveikino iš JAV.

skyrimo detalėmis. Jai Nijolė yra pa-

sakojusi: kai atėjo laikas Juozui iš-

skristi, širdimi ji jautė, kad matosi

paskutinį kartą. Todėl Juozo pa-

prašyta saugumo sumetimais su-

deginti jo rašytus laiškus, to padaryti

negalėjo. Jos vyras taip pat neprisivertė sunaikinti tokius jam brangius

Nijolės laiškus – jidėjė į paprastą vo-

kajus perdarė per pažistamą Ameri-

kos lietuvių. Ant voko Juozas buvo

užrašė Archimedos posakį „Neliesk

mano apskritimų!“, kurį šis spėjo

ištarti prieš krisdamas negyvas nuo

Sirakūzus užemusio romėnų kario rankos....

Nijolė Braženaitė-Lukšienė iš-

saugojo laiškus visus septynis dešim-

mečius, nenorėjo jų viešinti iki pat

savo mirties – ir dėl šeiminių aplin-

kybių, ir dėl to, kad buvo per sunku

susirašinėjimą skaityti. Anot L. Vin-

cės, Nijolė svarstė, kam gali būti jdo-

mios jos mergaitiškos mintys. Kas

kita yra paties J. Lukšos -Daumanto laiškai, jis buvo giliai maštantis žmo-

gas, raše apie savo bendražygius, to-

dėl jo laiškai svarbūs visai Lietuvai.

Artejant J. Lukšos-Daumanto gi-

mimo šimtmečiui, Nijolė pasiryžo

perduoti laiškus Laimai Vincei, pasi-

tokėdamas, kad rašytoja supranta jos

ir Juozo istoriją, ir laiškai neatsidurs

bogose rankose.

Anot rašytojos, dovanodama sa-

vo asmeninį susirašinėjimą Lietuvos

žmonėms, N. Braženaitė-Lukšienė

sakė: „Jeigu kas nors supras, kad ir

tokiomis sąlygomis galima būti lai-

mingiems, tai jiems tikrai padės.“

Laimos Vincei teigimu, jai pati-

keitė laiškai liudija nepaprastą mei-

lės istoriją: „Paleisti mylimąjį etiti sa-

vo sielos ir įsitikinimą keliu yra aukš-

čiausia meilės išraiška“.

Ji svarsto, kad jaunos poros pa-

sirinkimas paaukoti asmeninį gyve-

nimą aukštesnio tikslų vardan – re-

Tai, kas išaugina...

Aš – pilietis

Jei išauštų diena X, kokiomis priemonėmis prisidėtume prie šalies gynybos?

Gegužės 14 d. Lietuvoje minima Pilietinio pasipriešinimo diena, kurios simboliu laikomi skaudūs ir tragiški įvykiai, kai beveik prieš 50 metų, protestuodamas prieš tarybinę santvarką, sušukės: „Laisvę Lietuvai!“ ir apsiplės benzинu, Kauno muzikinio teatro sodelyje susidegino vos devyniolikos sulaukęs jaunuolis Romas Kalanta. Įvairios aplausos rodo, kad ne tokią seną istoriją jau spėjame ir pamiršti, mat per Neprisklausomybės laikotarpi norinčių eiti ginti Lietuvos skaičius sumažėjo apie 15 proc. Ką šie skaičiai pasako apie visuomenę ir ką darytume, jei išauštų diena X, kalbamės su Lietuvos Saulių sąjungos (LSS) Kauno rinktinės vadu ats. kpt. Vytautu ŽYMANČIUM.

– Gerbiamas Vytautai, praėjusį penktadienį Lietuvos minėjome Pilietinio pasipriešinimo dieną. Tačiau 2019 m. statistikos duomenimis, per 30 Neprisklausomybės metų tévynę ginti norinčių piliečių skaičius sumažėjo apie 15 proc. Tiesa, bene žemiausiai tašką Lietuva buvo pasiekusi 2010 metais. Tuomet, apklausų duomenimis, kovoti už Lietuvos laisvę buvo nusiteikę tik 29,8 proc. apklaustujų, o 2019 m. šis skaičius išaugo iki 46 proc., tačiau tai vis tiek mažiau nei pusė respondentų, o realybė turbūt būtų dar liūdnesnė. Jūsų nuomone, kokios priežastys lemia tokį pilietiškai nusiteikusiu žmonių skaičiaus mažėjimą?

– Per visus tuos 30 metų gyvenome tikriausiai kaip niekada gerai – Lietuva neturėjo didelių politinių ar karinių sukrėtimų, tapo Europos Sąjungos, NATO nare. Verslui, poilisiui, kelionėms ir kitai veiklai atsivérė visas pasaulis. Papuolėme į materializmo pinkles, o rami aplinka leido pamiršti net ir ne tokią seną, skaudžią istoriją. Atskiros organizacijos (Tremtiniai, Laisvės kovų sąjūdis ir kt.) savo jėgomis atstatinėjo paminklus, organizavo prisiminimo renginius, tačiau valstybiškai į tai buvo žvelgiant tik paviršutiniškai – rinkimams priartėjus.

Kitas svarbus aspektas – tai, jog niekaip nesustojome reorganizuoti švietimo sistemos: mokytojo profesija tapo nepagarbi, o ir pati sistema tapo materialumo verge. Švie-

Nuotrauka iš asmeninio /Zymantės archyvo

timas, mokykla ugdo jaunąją kartą ir būsimus tėvus, verslininkus ir politikus. Cia dedamas pamatas Valstybei. Ir jeigu mokytojo profesija nėra gerbiamą, kokių rezultatų galime tikėtis?...

– Kabant apie statistiką, Krašto apsaugos ministerijos (KAM) užsakytos gyventojų nuomonės 2019 m. apklausa rodo, kad ginkluoto užpuolimo atveju organizuoti pilietini pasipriešinimą imtusi 9 proc. respondentų, prie jo prisidėtų 37 proc., o 34 proc. apklaustų liktų nuošalyje: kaip vertinate šiuos skaičius ir ką tai pasako apie mūsų visuomenę?

(Nukelta į 4 p.)

Šventoji giraitė

Onutė GAIDAMAVIČIŪTĖ

Ažuoliukų sodinimo talka

Saulėta, vieversių čiulbantį ir žydintį šeštadienio, gegužės 8-osios, rytą Prienų rajone, netoli Geruliu II piliakalnio, buvo pasodinta šventoji Ažuolų giraitė, skirta šviesuolio, mokytojo, dailininko, Romaldo KUSO (1944–2021) atminimui (su atminimo lenta „Šventoji giraitė Romaldo Kuso atminimui“).

Sodinti ažuoliukų atvyko žmonės, šeimos iš Vilniaus, Kauno, Alytaus, Kazlų Rūdos, taip pat iš Vyžniūnų, Verbyliškių, Jogailinos, beveik keturių dešimtys žmonių, nuo mažiausiu – vaikų iki senolių. Ažuoliukų sodinimą surengė Sienakalnio (Prienų r.) bendruomenė, Romaldo Kuso vaikai: dukra Jolita Kusaitė-Pokvičė ir sūnūs Romaldas Kusas. R. Kuso vaikai taip atsiliepė apie ažuoliukų sodinimą: „100 ažuolų tau, tėtuk, ir Gojaus ažuoliukas jaujas, tau atminti. Néra žodžių, kurie išsakyti, kaip labai tavęs pasiilgoma, kaip gera jausti gėri, kuri palikai mūsų visų širdyse. Tu mylėjai Gamtą, tavo meilė mumyse ir šie ažuolai, tikiu, tik pradžia...“

Sodinti ažuoliukų atvyko ir saaitraščio „Šiandien“ redaktorius Gintautas Kniukšta, taip pat Aukštadvario regioninio parko vyr. kultūrologė Rita Balsevičiūtė, etnologė, VDU doc. dr. Dalia Senvalytė, taip pat krašties biologas, VDU dėstytojas Šarūnas Ašmantas.

Pabaigoje buvo pasodinti ir iš didžiojo Gojaus ažuolo gilės užauginti ažuoliukai, vienas iš jų – Rimanto Kuso atminimui. Ažuoliukus porą metų savo namuose paaugino Rimas Pakerys, Sienakalnio bendruomenės vaidila, kuris teigė, kad Romaldas Kusas jam buvo kaip tėvas, šviesuolis, pavyzdys, lietuviybės puoseletojas, skatinės gerbti ir brangiinti

Straipsnio autorė Onutė Gaidamavičiūtė prie stebuklais garsėjančio Gojaus (Baudėjų) ažuolo.

Gamtą, ažuolus: „Gerasis žmogus – Romaldas Kusas. Romaldas visa savo laikysena, o ir išvaizda, priminė iš amžių glūdumos pas mus atėjusį krivį – žynį. Jis buvo tarsi šauklys, kvečiantis nubusti ir pagaliau susivokti, kas mes iš tikro esame. Amatų mokykloje, kurioje pasiekintini metu dirbo, iš bibliotekos imdavo išmesti skirtas knygas, jas skaitydavo ir, ką ypatingo radęs, dalydavosi. Štai kokinis mintis jis skleidė:

Sienakalnio vaidilos žodžiais, todėl, kai vienas garbus pilietis, gyvenantis netoli galingo jotvingių Geruliu piliakalnio, patikėjės kilnias mūsų bendruomenės tikslais, „padovanovo nedidelj žemės ploteli, mes iš karto suskubome grąžinti ji Gamai, užsodindami ažuolais. Nuo šiol ten Gyvybės ir Mirties ratas suksis žmogaus niokotojo rankų nebeliečiamas. Taip pagerbdami šviesių protėvių, mūsų dievų, atminimą. Be jų nebūtų mūsų. Jie daugel negandų atlakysime ir mes.“

O šviesuolis, dailininkas Romaldas Kusas mirė prieš porą mėnesių,

(Nukelta į 8 p.)

2021-ieji – Archyvų metai

Vienas iš Veiverių mokytojų seminarijos auklėtinių: Juozas Vaitkevičius

„Nuo istoriko knygos iki asmeninės šeimos istorijos, nuo valstybinės reikšmės dokumento iki sveikinimo atviruko, nuo San Paulo iki Tokijo, nuo Vilniaus iki Pasvalio, nuo signatarų portretų iki nebyliojo kino ar „Amerikos balso“, nuo žemėje rastų partizanų dokumentų iki skaitymeninių vaizdų, nuo saugyklos iki skaityklos – viskas prasideda archyvuose“, – taip archyvus pristato Lietuvos centrinio valstybės archyvo Dokumentų sklaidos skyriaus komanda.

Siekiant paminėti pirmojo Lietuvos valstybės archyvo 100 metų sukaktį, 2021 metai paskelbti Archyvų metais.

Jeigu užduočiau klausimą „Kuo garsėja Veiveriai?“, nemažai žmonių turbūt pagalvotų apie Veiverių mokytojų seminariją. Ne viena knyga ir straipsnis skirti šiai mokytojų kalvei. Didžiausias seminarijos turtas – jos mokiniai. Vieną iš jų ir norisi prisiminti. Džiaugiuosi, kad lankydamiesi Veiveriuose, į biblioteką užsuko buvusio seminaristo Juozo Vaitkevičiaus anūkas architektas Juozapas Vencius su žmona, taip pat architekte, Laimute. Jie perdarė senelio dokumentus bei nuotraukas ir papasakojo šeimos istoriją. Dokumentai ir nuotraukos bus eksponuojami bibliotekoje, o su išpūdinga istorija kviečiu susipažinti šiame straipsnyje.

Seministas Juozas VAITKEVICIUS gime 1894 m. gegužės 11 d. Jo tėvai Jurgis ir Marija Vaitkevičiai tuo metu gyveno Kybartuose. Jiedu susilaukė septynių sūnų, iš kurių

du mirė kūdikystėje. Tėvas iki 1914 m. dirbo Eitkūnuose carinės muitinės tarnautoju. Šeima gyveno pasiturinčiai, turėjo du gyvenamuosius namus.

1913 m. Juozas baigė Veiverių mokytojų seminariją. Kaip ir dauguma jaunų seminarijos absolventų, buvo paskirtas į Lenkiją, kur vedėjo Sucharšeko pradinėje mokykloje Augusto apskrityje.

1914 m. prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, Juozas buvo perkeltas į Vilnių ir paskirtas dirbtis dezinfektoriumi Komiteto pabėgiams grąžinti dezinfekcijos būryje. Tačiau

Veiverių mokytojų seminarijos 1913 m. absolventai. Juozas – 1-oje eilėje apačioje, pirmas iš kairės pusės.

greitai jo tėvą Jurgį perkėlė dirbtį į Rusiją, į Archangelsko uosto muitinę. Išvyko su visa šeima: žmona, Juozu ir dar keturiais broliais. Motina su vaikais apgyvendino Brianske. Ten buvo lengviau pragyventi, bet šeima vis tiek skurdo.

Tuo metu Rusijoje siautė šiltinė. 1917 m. šeima gavo pranešimą, kad Archangelske, būdamas 57 m., mirė tėvas Jurgis Vaitkevičius. 1918 m. Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, šeima traukiniu išvyko į Lietuvą. Kelionėje visi,

išskyrus vyriausią sūnų Juozą, susirgo vidurių šiltine. Ligonai iš traukinio buvo perkelti į ligoninę-lazaretą. Jame mirė motina Marija Vaitkevičienė, tad Juozas, kuriam tuo metu buvo 24 metai, liko šeimos galva.

Su pasveikusiai broliais jis grįžo į Kybartus, kur prieš karą paliktuši šeimos namus rado sudegusius.

1919 m. Juozas Vaitkevičius tapo (Nukelta į 4 p.)

Jei išauštų diena X, kokiomis priemonėmis prisidėtume prie šalies gynybos?

(Atkelta iš 3 p.)

– Na statistika ne visada verta pasikliauti. Reikia suprasti, kad ginkluotas pasipriešinimas visada atneša aukų, o aukos ne tik gąsdina bet ir vienija. Žinoma, galbūt dalis žmonių bandytų išvykti į „šiltus kraštus“, jei tai būtų įmanoma, arba net taptu kolaborantais, tačiau dižioji dalis tų, kurie patenka į tuos 34 proc., vienaip ar kitaip prisidėtų prie pasipriešinimo veiklos. Statistika atskleidžia žmonių nuomonę dabartinėmis sąlygomis, bet niekas negali tiksliai pasakyti, kaip ir kokia forma ginkluotas užpuolimas gali išvykti – vis dėlto esame NATO nariai, turime savo partnerius, su kuriais treniruojamės ne tik čia, Lietuvoje, bet ir dalyvaujame bendrose operacijose užsienyje. Partizaninis karas parodė abi Lietuvos pusės.

Na, o jeigu jau vadovautis skaičiais, tuomet vėlgi reikėtų grįžti prie pirmo klausimo – šventimas ir pilietiškumo puoselėjimas. Tik tai gali pakelti statistinių rodiklių kreivę į viršų.

Šaulių sajunga – tai viena iš pagrindinių pilietinės savigynos organizacijų Lietuvoje: koks yra šios organizacijos tikslas ir uždaviniai taikos laikotarpiu?

– Taikos metu Šaulių sajunga vykdo savo narių rengimą, esant reikalui, remti valstybines institucijas ekstremalių situacijų metu. Žinoma, vienas iš prioritetinių uždaviniai – bendradarbiaujant su Lietuvos kariuomenė, treniruoti Šaulius bendrai veiklai. Glaudžiai bendradarbiaujame su policija, pasienio, priešgaisrine gelbėjimo tarnyba. Turime gražių bendradarbiavimo rezultatų su Kauno greitosios pagalbos stotimi. Veiklos spektras platus, apimantis visas ekstremalaus išgyvėjimo sritis.

Taip pat lygiagrečiai suaugusiuju Šaulių rengimo vyksta Jaunųjų Šaulių ugdymas. Tai jauno žmogaus mokymas išgyventi ekstremaliose situacijose ir Šauliškų vertybų puoselėjimas. Savo veikloje vadovaujame dar 1927 m. **Vlado Putvinskio-Putvio** parašytomis taisyklėmis: 1. Ginkas Lietuvos neprisklausomybę ir lietuvišką žemę. 2. Švieskis ir švies. 3. Stiprink valią ir kūną. 4. Būk drausmingas ir mandagus. 5. Gerb kinklą. 6. Būk tiesus ir teisingas. 7. Teseik žodį. 8. Būk budrus. 9. Saugok valstybės turtą. 10. Brangink Šaulio vardą ir Lietuvos garbę.

O kokiomis priemonėmis prie šalies gynybos organizacija prisidėtų karinio konflikto metu?

– Spektras labai platus – nuo dalyvavimo Lietuvos kariuomenės dalinių sudėtyje (Kovinių Šaulių būriai) iki logistikos, objekto apsaugos, gelbėjimo darbų ar viešosios tvarkos užtikrinimo.

LŠS veikloje dalyvauja ir jau Nepriklausomoje Lietuvoje gimusi, ir Sausio 13-osios įvykius menanti karta. Jūsų pastebėjimu, kuo skiriiasi kartų požiūris į šalies gynybą?

– Jaunoji karta visada yra modernesnė ir inovatyvesnė. Turbūt net nereikėtų lyginti nei kartų, nei situaciją „Tada“ ir „Dabar“. Kiekvienas laikmetis ir bendra pasaulinė aplinka diktuoja savo suvokimus į gyvenimo prasmę ir valstybingumą. Ypač po 2014 metų įvykių Ukrainoje Šaulių gretas papildė motyvuoti ir kupini ryžto ginti savo valstybę piliečiai. Jaunimas domisi istorija ir aktyviai dalyvauja istorinių įvykių minėjimuose. Labai džiugina gausėjančios Šaulių gretos ir jų atsidavimas organizacijai, aukojant savo laiką pratyboms ir konkretių užduočių vykdymu.

Mui. Per 2020 m. Vytauto Didžiojo 2-osios Šaulių rinktinės Šauliai sukūrė apie 7000 darbadienių – tiek dienų sudalyvavo pratybose ir konkretių užduočių vykdyme neatlyginamai. Organizuojame ir savaitinius kursus Šauliams, kurie savo atostogų sąskaita be jokio atlygio mokosi karybos ir vadovavimo meno. Taigi požiūris yra labai rimtas ir atsakingas.

Dabar auganti ir šiuolaikinę Lietuvą kurianti karta jau nebepama įdėjinės kovos prieš sovietų tankus, nes dar buvo labai maži arba iš viso jos nematė, tačiau gerai prisimena Ukrainos įvykius, stebi situaciją Baltarusijoje; ar turėtume ko nors pasimokyti iš pilietinio pasipriešinimo kaimyninėse šalyse, ar visgi reikia atsigrežti, kaip ir sakėte, i ne tokia sena savo šalies patirti?

– Visada reikia mokyti iš savo istorijos ir labai rimtais analizuoti bei stebeti, kas vyksta kaimynystėje. Ne reikia gąsdinti tankais, nes jie yra įveikiami, jei esame tinkamai pasiruošę. Žinoma, privalome gerbti savo istoriją ir savo didvyrius, kurių dėka šiandien kalbame viena seniausių kalbų pasaulyje ir išlikome kaip laisva ir nepriklausoma valstybė. Sudėtas dižiulis aukų aukuras ir tam privalome atiduoti duoklę. Tačiau, vėlgi, reikėtų, kad tuose minėjimuose, valstybinė šventėse ne politikai ir jų vėliavos plevėsuotų prieš rinkimus, o būtų suteikta pirmenybė visuomeninėms organizacijoms, mokykloms ir daugiau kūrybinės erdvės pilietiškumui.

Valstybinės institucijos privalo būti atsakingos už tokią renginių organizavimą ar koordinavimą. Pastaruoju metu, stebint situaciją, panašu, kad to link einama ir tai džiugina.

Kaimynus privalome matyti, geras veiklas remti, moraliskai palaikti ir labai svarbu objektyviai nūšvesti įvykius savo piliečiams. Turime žinoti, kad šalia vyksta karas, yra aukos ir dar labiau turime susitelkti, jiems padedant, kad aukų aidas iš kaimynų neatsiristų iki mūsų praktinėmis pasekmėmis.

Turime suprasti, kad laisvė ir neprisklausomybė yra šiandien ir kovoti už jas turime taip pat šiandien, kad rytoj jų neprarastume. Reikia dižiuoti, kad lemtingais 1990-aisiais gebėjome susivienyti ir, išnaudodami palankią sau tarptautinę situaciją, ištrūkome iš okupacinių gniaužtų. Tačiau visa tai jau praeityje, dabar tik reikia išnaudoti tuometinius laimėjimus ir kurti tolimesnės valstybės ateitį kartu su demokratiniu pasauliu.

Tikėtina, jog įvykus kariniams konfliktui Šaulių sajunga taptų pagrindiniu pilietinio pasipriešinimo varikliu, o kokia yra paprastų piliečių vieta šalies gynyboje?

– Gal mes labiau matomai ir turime savo ištatyti, kuris ir nubréžia taikos ir karo metų užduotis, tačiau ne vien Šaulių sajunga, kaip visuomeninė organizacija, yra suinteresuota valstybės gynimui. Šiuo taikos metu keliame sau užduotis ruošti piliečius išgyvenimui ekstremaliose situacijose, ginkluotam pasipriešinimui taip pat.

Ar Šaulių sajunga taptų pagrindiniu pilietinio pasipriešinimo varikliu – sunku prognozuoti. Turbūt tai priklausytų nuo situacijos. Reikia suprasti, kad Šaulių sajunga yra visuomeninė organizacija ir negali sau prisiminti vaidmens didesnio už valstybines institucijas. Tačiau, kaip taiskyk, Šauliai yra iniciatyvūs ir pilietiški. Todėl visada bus ten, kur reikalinga pagalba.

Ir šiu laikų iššūkyje – COVID-

19 pandemijos suvaldyme Šauliai aktiniai išjungė įveiklą ir tapo paramos medikams ašimi.

Jau aptarti statistikos ir kitų įvairių tyrimų duomenys tikriausiai labiau liūdina nei džiugina: Jūsų nuomone, ką dar turime padaryti, kad požiūris ir situacija vienuomenėje pasikeistų?

– Turbūt kiekvienam iš mūsų gyvenime vertėtų vadovautis jau mano minėto vieno iš LSS įkūrėjų Vlado Putvinskio-Putvio 1927 m. suformuluotais įsakais Šauliui.

Geras ir nerūpestingas gyvenimas (NATO mus gina, Europos Sąjunga ir gaunamos lėšos lepina, nes jos gaunamos ne už sukurtą produktą) ugdo neatsakingą pilietį, valdininką, politiką.

Visų pirmą, tik būdami pavyzdžiu teisingai ir atsakingai lyderiaudami sukursite vadinamą gerovės valstybę. Šiandien turime puikias sąlygas sutvirtinti savo valstybės pagrindus ir ugdyti pilietišką visuomenę. Tačiau visuose vadovavimo lygiuose trūksta atsakomybės už sprendimus, sažiningumo atliekamiems sprendimams ir dėmesio bei pagarbos eiliniam piliečiui, kuris dorai ir sažiningai moka mokesčius ir tikisi to paties iš valstybės.

Antra Šaulių vertybė sako: „Švieskis ir šviesk“, tad turime pasiekti, kad mokytojo profesija būtų gerbiama ir jau nuo darželio jaunioji karta būtų auklėjama pagal aukščiau aptariamas vertibes. Tik reiklumas sau ir geras pavyzdys duoda greitus ir kokybiškus rezultatus. Jaunimas turi būti ugdomas savarankiškumo, atsakomybės už atlikus veiksmus, sažinės ir pagarbos vienas kitam bei valstybei pavyzdžiais. Privalome mokyti inovacijų, naujovių, atradimų ir kūrybingumo, nes tik kūrybiškas žmogus yra laisvas ir nepaveriamas.

– Kalbame apie tai, kas būtų, jeigu būtų, tačiau ką ir kaip padaryti, kad ta diena niekada neateitų?

– Visų pirmą, reikia proporcingai skirti savo laiko malonumams ir atsakomybei už priimamus sprendimus. Jeigu mes gyvename šalyje, vadinas, mums čia patinka, mes ją branginame ir tai mūsų laisvos veiklos ir kūrybos garantas.

Antra, pagrindiniai kertiniai klausimai privalome matyti, geras veiklas remti, moraliskai palaikti ir labai svarbu objektyviai nūšvesti įvykius savo piliečiams. Turime žinoti, kad šalia vyksta karas, yra aukos ir dar labiau turime susitelkti, jiems padedant, kad aukų aidas iš kaimynų neatsiristų iki mūsų praktinėmis pasekmėmis.

Galiausiai, turime suprasti ir realiai analizuoti galimas grėsmes bei praktiškai treniruotis galimų grėsmių užkardijimui (ypač tai liečia savivaldų lygyje). Čia aš turiu mintyje galimas lokalaus pobūdžio grėsmes: masiniai gaisrai, cheminės nelaimės, potvyniai, kiti žmogaus ar gamtos sukelti nemalonumai. Blogų pavyzdžių turime. Taip patikrinami galimi sprendimai, auga pareigūnų kompetencija, sukaupiamos reikalingos atsargos, tobuleja tarpinstitucinės bendradarbiavimas ir taip stiprėja valstybė bei igyja savo piliečio pasitekėjimo.

Rimantė Jančauskaitė

Vienas iš Veiverių mokytojų seminarijos auklėtinį: Juozas Vaitkevičius

(Atkelta iš 3 p.)

Vilkaviškio apskrities Karalkrėslio pradinės mokyklos vedėju. 1925 m. su Vilkaviškio mokyklų inspektoriumi Stanislovo Vitkauskio dukra Melanija sukūrė šeimą. 1926 m. susilauke vienintelės dukros Aldonas, vėliau tapusios gydytoja odontologe proteziste.

Visą gyvenimą Juozas Vaitkevičius dirbo mokytoju. 1935 m., baigęs darbą Karalkrėsluje, mokytojavo ir vedėjavo įvairoje Marijampolės pradinėse mokyklose. Buvo apdovanotas Lietuvos Respublikos Prezidento Antano Smetonos „Lietuvos neprisklausomybės 10 metų jubiliejiniu medaliu“ (1928 m.) ir „Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino jaunio garbės ženklu“ (1939 m.).

Po Antrojo pasaulinio karo Juozui Vaitkevičiui Sibiro tremties paiko išvengti, bet jo įsigytas gyvenamas namas Marijampolėje buvo nacionalizuotas, todėl 1950 m. persikelė gyventi pas žmonos seserį Jovitą į Kauną. Iki 1958 m. tėsė darbą Vilijampolės vidurinėje mokykloje, kur dėstė geometriją, rusų kalbą ir buvo mokymo dalių vedėjas. Jo sažiningą darbą įvertino ir sovietinė valdžia. 1948 m. ir 1958 m. buvo apdovanotas garbės raštais.

Anūkas Juozapas prisimena, kad senelis buvo tikras Mokytojas – sugebėdavo gerai, ramiai ir įtaigiai išaiškinti užduotis ir aptarti įvairias gyvenimo situacijas. Jam labiausiai rūpėjo žinių perdavimas ir mokinio suvokimas. Labai gerbė savo žmoną

Juozas Vaitkevičius su žmona Melanija, žmonos sesė Jovita, dukra Aldona ir anūku Juozapu.

Melaniją, į kurią visuomet kreipėsi „madam“. Žmoną palaidojo 1979 metais, o pats, pakirstas netikėto plaučių vėžio, mirė 1981 m. kovo 25 d. Amžinojo poilsio atgulė Kauñe – Eigilių kapinėse.

Vaitkevičių šeimos istorija – tik viena iš begalės tragiskų ir įdomių to laikmečio žmonių istorijų. Tūkstančiai jų yra nuguliusios Lietuvos archyvuose ir laukia, kol bus surastos. Man džiugu pasidalinti šia istorija ir prisiminti Juozą Vaitkevičių, kurio gyvenimas buvo nulemtas tų kelerių metų, praleistų Veiverių mokytojų seminarijoje.

Lietuvos Archyvų metams paminioti skirta parodą su Vaitkevičių šeimos nuotraukomis ir dokumentais visus metus galima bus apžiūrėti Veiverių bibliotekoje.

Oksana Venckūnienė
Prienu J. Marcinkevičiaus
viešosios bibliotekos Veiverių
bibliotekos vyr. bibliotekininkė

„Apie anuos nepamirštamus laikus“: savo meilę paaukojo ant Tėvynės aukuro

(Atkelta iš 4 p.)

sovietmečio dešimtmeciais, bet ir dvišimai paveikė šiandieną, nulémė tautos likimą, įkvėpė ateinančias kartas atkurti Lietuvos neprisklausomybę.

„Pagaliau sutikdama išleisti savo ir Juozo jautrius jaunystės laikus Nijolė padovanojo neįkainojamą dovaną. Tame dvieju žmonių susirašinėjime atsiskleidžia jų draugystės taurumas, idealizmas, pasiaukojimas, kurį dabar Nijolė perduoda ateinančioms kartoms. ... Sie laikai išliko kaip jų džiaugsmo ir praradimo liudijimas, – teigė knygos sudarytoja.

Anot L. Vincės, šiuo gestu Nijolė Bražėnaitė-Lukšienė atveria savo sielą visai Lietuvai.

Iš J. Lukšos-Daumanto laiško N. Bražėnaitė. Paryžius. 1949 m. vasario 9 d.:

„<...> Manje susiduria du prieštaravimai: iš vienos pusės turiu apie laimę rašyti, iš kitos aš verčiu šią laimę pamiršti. <...> Aš priverstas pamiršti romantišką nuotaiką ir vėl priimti kovotojų stiliją, koks mane keli metai lydi. <...> Tiki prasau mane suprasti, tai mano jautimas naujoj aplinkoj, kuri manęs laukia. Žinai, Niliuk, aš savo padėj laikau garbinga – ją vargu ar iškeičiau ir į mudviejų laimę, bet kartais pasijuntu labai nelaimingu...“

N.Bražėnaitės laiško išstrauka iš rengiamos knygos „Apie anuos nepamirštamus laikus. Juozas Lukšos-Daumanto ir Nijolės Bražėnaitės susirašinėjimas“:

„Mano brangus Juozuk, <...> Man gėda, kad aš kartais nekantriai skundžiuosi. Gėda prieš tave ir visus tuos, kurie tikrai kenčia. Aš galiu tik prašyti Dievo, kad savo šia maža kančia jis palengvintų kitų tikras kančias ir tavo kelią. <...>

Tik man buvo skaudū, kad tu galėjai pagalvot, jog aš mudviejų laimę statau aukščiau nei kovą už laisvę.

Ne, Juozuk, aš niekad nedriščiau tavęs praš

Naudingi patarimai

Puodai, keptuvės: kaip pasirinkti?

Kaip pasirinkti tinkamą indą maisto gaminimui? Apie keramikinių, stiklinių, nerūdijančio plieno, ketaus ir kitų puodų pri valumus bei trūkumus kalbame su sveiko maisto puoselėtoja, maisto technologe Zeta ŠTARKEVIČIENĖ.

Keramikiniai, stikliniai indai

Šie indai praktiški, patvarūs (nesilupa), nesideformuoja. Juose maistas pagaminamas greitai. Keramikinės keptuvės slidžia danga ir nesylančiu dugnu – labai patogios ir praktiškos, joms mažai reikia aliejaus ar riebalų.

Namuose naudokite keramikinius peilius, kurie ilgiau neatšimpia, išlieka aštrūs; be to, jais pjaustant daržoves, vaisius, išlieka visi vitaminai.

Pastarieji indai tinka maisto produktų laikymui bei troškinimui orkaitėje. „Keramikiniai (moliniai) indai labai tinkami kopūstų, agurkų, grybų, burokelių, morkų rauginimui ar pieno rūgimui. Keramikinės puodynės – daržovių, mėsos troškiniam, duonos kepimui, nes keramikiniai indai pakelia aukštą temperatūrą, – aškina Z. Štarkevičienė – Pateiksime patiekalų receptų, kuriuos dėl tam tikrų savybių geriau gaminti viename ar kitame inde.“

Maistą sveikiau gaminti bespalviuose baltuose keraminiuose ar stikliniuose induose. Jie – ilgaamžiai, turintys itin mažą riziką išskirti sunkiuosius metalus.

Pupelių troškinys

1 morka, 1 svogūnas, pusė galvutės kalafioro, pusė galvutės brokolio, 1/3 poro, stiklinė pupelių, 3 šaukštai aliejaus, 1 šaukštasis miltų, 100 g sviesto, 100 g grietinės, prieskonias.

Pupelės išbrinkinti vandenye. Morką ir svogūnų supjaustyti ir pakepinti aliejuje, pabaigoje įbėrus miltų dar trumpai pakepinti. Į indą įpilti stiklinę vandens, sudėti pupelės ir pavirti, kol ims minkšteti, tada sudėti visus supjaustytus produktus ir dar patroškinti 10 minučių.

Prie troškinio galima patiekti ryžių ar bulvių.

Alumininiiniai indai

Jie lengvi, ilgaamžiai ir pigūs, tačiau naudojami rečiau, o kai kuriose išsivysčiusiose šalyse – net draudžiami. Aluminis – geras šilumos laidininkas, todėl vanduo šiame inde užverda greičiausiai. Kita vertus, puodo ar keptuvės dugnas plonas, greitai prisylanties. Tokiuose puoduose nederėtų gaminti rūgščių troškinį ar virti rūgščių sriubų, kaip barščių, kopūstienės, agurkinės, nes rūgščiosios maisto dalelės reaguoja su aluminiumi.

Alumininis toksiškai veikia žmogaus nervų bei kaulų sistemą. Tad maisto gaminimui bei laikymui aluminio indų geriau nenaudoti.

Nerūdijančio plieno indai

Nerūdijantis plienas – labai tvirtas. Šiuose induose geriausiai gaminti plovą, mėsos, daržovių troškinius; virti įvairias košes, uogienes, nes maistas nepridega. Nerūdijančio plieno puodai ilgiau išlaiko šilumą, juose laikomi produktai ilgiau išlieka svieži.

Itin paklausūs nerūdijančio plieno greitpuodžiai. Juose patogu vienu metu gaminti (garuose su nedideliu kiekiu vandens) kelis patiekalus.

Tokiuose induose gaminant rūgščias sriubas, padažus, troškinius, metalas nereaguoja su rūgštimi.

Sriuba „Kopūstienė“

0,5 kg raugintų kopūstų, 2 l vandens, 1 morka, 2 ropelės svogūnų, 2 česnako skiltelės, 0,5 saliero, 1 šaukštasis smulkintų džiovintų grybų, 200 g rūkytų lašinukų, 3 šaukštai aliejaus.

Puode paviršiui kopūstus 10 minučių. Tada pridėti smulkiai supjaustytų ir aliejuje pakepintų daržovių. Paviršiui dar 10 minučių, pabaigoje įdėti paspirstą lašinuką.

site (tarkuositė, kramtysite) česnaką, palaikant ji salytyje su oru, tuo daugiau išsisiskirs veiklių gydomųjų medžiagų.

Bet... yra išeitis!

Vis dėlto yra patarimas, kaip išsaugoti naudingas savybes kepimo ar virimo metu. Sūsmulkinkite česnaką skiltelės likus 10 minučių iki jo terminio apdorojimo – per šį laiką stipriai gaminis alicinas, todėl česnakas taps atsparesnis karščiui! Tada virkite ar kepkite (skaninkite sriubas, kepsnius, troškinius) česnaką tik ant mažos ugnies 5, 10, bet ne ilgiau 15–20 minučių.

Norėdami išsaugoti daugiau naudinguosius savybių, smulkintą česnaką apkepkite trumpai: karštis virimo ar kepimo metu ryškiai sumažina jo gydomąjį potencialą.

Kuo ilgiau ir smulkiau pjausty-

Maisto technologė Zeta Štarkevičienė.

Tefloniniai indai

Šiuose induose gaminti lengva ir patogu, nereikia daug riebalų. Norėdami išsirinkti geresnį tefloninį puodą, rinkite tokį, kurio paviršius šiurkštėsnis: jis greičiau ir vienodžiau išsilys. Tefloniniai indai nėra ilgaamžiai, jie reikalinga atitinkama priežiūra.

Būkime atidūs: pažeistas tefloninis paviršius išskiria sveikatai pavojingas rūgščias cancerogenines medžiagas, kurias suvalgome su pagamintu patiekalu.

Ploni tefloniniai indai tarnauja 3–4 metus, su reljefine teflono danga danga 5–6 metus, o storesniu teflono sluoksniniu – iki 10 metų.

Naują tefloninį puodą ar keptuvę derėtų išplauti šiltu muilo uotu vandeniu. Ju negalima plauti mitteliais, valyti šiurkščiai kempinėle, vartytu maistą metaline mentele.

Lietiniai su špinatais

Paruošus lietinių blynelių tešlą, pridėti smulkintų špinatų, krapų. Iškepti lietinius blynelius. Idarą paruošti iš daržovių assorti: cukinijos, paprikos, baklažano, raudonojo svogūno. Daržoves supjaustyti ir pakepinti, pridėti prieskonį, druskos.

Iškeptus lietinius blynelius aptepti avinžirnių užtepėle (ar majonezu), įdėti daržovių idarą, sulankstytį ir apekti. Blyneliai valgomai ir šalti, patogu pasiūlti į gamtą.

Ketaus indai

Masyvūs, sunkiai išlyantys indai, tačiau ilgai išlaikantys šilumą. Ugniai atsparūs ketaus indai (puodai, troškintuvai) nuo senų laikų pasižymi ilgamžiškumu ir galimybe patiekalus gaminti labai aukštoje temperatūroje. Tikriausiai ir jūsų namuose yra bent vienas močiutės „bretvonas“, kuriame pagaminti patiekalai (dažniau orkaitėje) ypač aromatingi ir sultingi.

„Šiuose puoduose gaminkite patiekalus, kuriems reikia kelių valandų. Keptkite vištą, antį, gaminkite plovą, kugelį, kalakutienos ar jautienos kepsnių. Ketaus induose iš mėsos neišgaruoja vanduo, todėl ji sultingesnė. Tačiau šie puodai sunkūs, kas ne visoms šeimininkėms patinka. Beje, pagaminto produkto ketaus induose ilgai nelaikykite“, – atkreipia dėmesį maisto technologė.

Panaudojė ketinį indą, jį kruopščiai nusausinkite ir ištepkite aliejumi. Ketinį indą priežiūrai visiškai netinkami sveitikliai.

Kalakuto kumpis

Kalakuto kumpis, 1 morka, 1 svogūno ropele, 2 česnako skiltelės, 10 džiovintų slyvų, župsnelis kmynų, šaukštasis aliejaus.

Sutarkuoti morką, svogūną, česnaką, susmulkti slyvas. Viską užbarstyti ant kumpio. Jį įdėti į indą, kurio dugnų reikia ištepti sviestu arba įpilti trupučiuką aliejaus. Kepti orkaitėje +180°C temperatūroje 1,5 val.

Emaliuoti indai

Tai – patvarūs metaliniai, ypatingos priežiūros nereikalaujantys, nebrangūs indai, padengti kelių cm storio emale. Neretai ji spalvota (kreminė, pilkai melsva, juoda, geltona...), todėl įvairių metalų oksidai gali išsiskirti į gaminamą maistą.

„Juose galima gaminti įvairius patiekalus, tačiau verdant košę ar šiupininę, nepalikite puodo be priežiūros, nes gali prisvilti. Beje, nenaudokite pažeisto, ištrūkusio indo, kad su maistu į organizmą nepatektų metalai, provokuojantys įvairius susirginimus, – atkreipia dėmesį pašnekovė. – Emaliuoti puodai naudojimui tinkami 2–3 metus“.

Emaliuotose induose patartina laikyti žalius produktus ir pagamintą rūgštų maistą.

Virtinukai su varške

200 g varškės, 3 stiklinės miltų, 1 stiklinė vandens, 0,5 šaukštelių cukraus, patintų mėtos lapelių.

Minkyti kietą tešlą, kocioti blynelius ir į visus įdėti varškės idarą. Formuoti virtinukus. Puode užviršus vandeniu, įdėti virtinukus, virti 10 minučių.

Pirkdamai naują indą, pasidomėkite:

- Apžiūrėkite, ar indo paviršius lygus, be ištrūkimų.
- Ar yra specialių naudojimo salygų.
- Ar tinkamas salyčiui su rūgščiai produktas.
- Ar naudotinas aukštoje temperatūroje (gal tik ribotą laiką).
- Ar galima maistą šildyti mikrobangų krosnelėje.

Veronika Pečkienė

kintą (smulkiai pjaustyta, kapota, tarkuota). Stiprus česnako kvapas išnyks pakramčius petražolės lapelių ar citrinos žievele.

Nuo gerklės perstėjimo, skausmo ar peršalimo pakramtykite česnako skiltelę, tik pasirinkite ją šviežią – skiltelės viduryje turėtų būti žalia juostelė.

Ir profilaktiškai, ir susigaus viršutinių kvėpavimo takų uždegimui, bronchitu, padės smulkinto česnako ir medaus mišinyms.

Peršalimo, kosulio, slogos ar kitos ligos optimali česnako gydomoji dozė – 1–2 vidutinio dydžio skiltelės per dieną.

Pasak Birštono PSPC šeimos gydytojos Jūratės Rėpšaitės, nemazai kalbama apie česnako trombo-

citonus slopinantį poveikį, tačiau jis negali pakeisti gydytojų paskirtų medicamentų. Kai kurie moksliniai tyrimai nurodo, kad vartojant česnaką mažėja cholesterolių rodikliai, cukraus kiekis kraujuje nevalgus.

(Nukelta į 6 p.)

Ar žinote...

Depresija užkrečiama. Žmonės, kurie mano, kad negatyvių gyvenimo įvykių nepakeis ir laiko juos savo asmenybės trūkumą priežastimi, dažnai suserga depresija. Dar daugiau, toks maštymo būdas persiduoda ir kitiems. Mokslininkai stebėjo viename kambaryje gyvenančius studentus. Po trijų ir šešių mėnesių tyrimų nustatė, kad asmenys, gyvenantys kartu su depresyviu kambario draugu, taip pat užsikrēsdavo negatyviu maštymu, o tie, kurie, prieš studijas buvo linkę į depresiją, bet apsigyveno su pozityviais žmonėmis, jautėsi daug geriau. Posakis „Su kuo gyvensi, toks ir pats taps“ turi daug tiesos.

Antsvorio priežiūrinių beieškant. Oksfordo universiteto mokslininkai išanalizavo beveik šimtą tyrimų tam tikru laikotarpiu, kuriuose buvo skaičiuojamas nutukusių žmonių procentas įvairiose šalyse. Buvo nustatytas, kad valstybėse, kuriose arsi rinkos ekonomika ir prastesnės socialinės garantijos, yra daugiau žmonių su antsvoriu. Mokslininkai padarė išvadą, kuo valstybėje mažiau ekonominio saugumo, tuo mūsų kūno masė bus didesnė...

Fizinis skausmas gali sumažinti kaltės jausmą. Australijos mokslininkai atliko originalų eksperimentą, kurio metu patikrino, ar fizinis skausmas gali palengvinti dvišios kančias. Atradimai buvo labai įdomūs! Fizinis skausmas iš tikrujų sumažina vidinį kaltės jausmą.

Ką slepia arrogancija? Tikriausiai ne vienos pažiūstame arogantišką žmogų savo aplinkoje. Mokslininkai nusprendė rimčiau patyrinėti žmones, kuriuos vadina arogantiškais darbinėje aplinkoje, ir pastebėjo, kad pirmia – arogantiški darbuotojai dirba prasčiau nei jų kolegos, antra – arogantiškumas maskuoja silpnusius mąstymo gebėjimus. Atskleista, kad šie darbuotojai patys kenčia nuo žemos savivertės, didesnės įtampos darbe ir nuolat stengiasi nedaryti klaidų, o ne drąsiai imasi kūrybinės veiklos. Tad geriau sutikę tokį kolegą palinkėkime jam stiprybės – jis kovoja sunkią vidinę kovą.

Gamtos garsai iš tiesų ramina? Mokslininkai stebėjo tiriamųjų sūmenų ir autonominės nervų sistemos aktyvumą prieš ir klausantis įvairių garsų. Nustatyta, kad gamtos garsai iš tiesų atpalaiduoja kūną ir, jei jaučiatės išitempę ir sunerimę, būtinai išvykite pasivaikščioti į gamtą ar bent pasiklausykite dūžtančių bangų įrašo.

Uogos – maistas smegenims. Braškės ir mėlynės padeda stiprinti atmintį. Mokslininkė E. Devorė išanalizavo 16 tūkst. moterų duomenis. 50–60 metų tiriamosios kas ketverius metus pildė klausimus apie vartojo amžius maisto produktus. Kai joms sukako 70 metų, buvo atlanka keletas kognityvinius gebėjimus vertinančiu užduočių. Buvo pastebėta tendencija – moterys, kurios kas savaitę suvalgydavo bent po stiklinę braškių ar mėlynų, savo kognityviniais gebėjimais lenkė bendraamžių 1,5 ar net 2 metais.

Mintys apie sveikatą...

Geriausias patarimas sveikatai apsaugoti – nevalgyk, kai nenori, liaukis valgyti – kai dar nori.

Jei esi sveikas ir nesijauti laimingas, vadinas, nesveikas.

Linksmumas yra pagrindinis indėlis į sveikatos mišrainę.

Kol siela neskauda, žm

Prienu Turguje

„Mažas daigas dideliu medžiu užauga...“

Dar nesnigo žiedais obelų, dar kaštontai tik kėlė savo žvakes aukštyn pakeliui į turgų. Šiais metais vėluoja šiluma, kaip sakė prekeivė. O daigų daigelių – žalumos – įvairiose turgaus vietose pilna buvo.

Nuo seno gegužės vidurys – Šv. Izidorius, dar vadintamo Artojų globėju, diena „Kur tu dabar tą artojā rasi?“ – mintijo ūkininkas, bekrudamas maišus į pirkėjo bagažinę. Kadangi užsukau jau turgui einant į pabaigą užklausti, ar geras turgus buvo, vienas suvalkietis, kitas kaip ir dzūkas – tarp Birštono ir Jiezno gyvenantis, tik pinigines išsitraukė, ir vienas metalinių krūvų rodė, kitas – popierinių, išduoti katras, negaliu. Mat vienas jų labai suabejojo, kaip geriau šiai laikais moterį likusiam gyvenimui surasti: ar giriantis ir parodant visą piniginę „atlapa“, ar geriau tik metaliniais pabarškinti, sakyti, jog tik kavos galintis nupirkti... Ir patarimų prasidėjo virtinė, tik jautėsi, jog ūkininkas savo nuomonę turi ir jos neišdavė. „Dėl kainų – niekas nepasikeitė“, – patikino jiedu. Ir sakė, kad jau tikrai laikas užbaigdinti pavasarinę sėją. Beje, senieji kaimo žmonės sako minėdavo, kad pavasarėjančiame danguje matomos ar Artotų žvaigždės, šalia jų ryški žvaigždė – Valgio nešejas vardu...

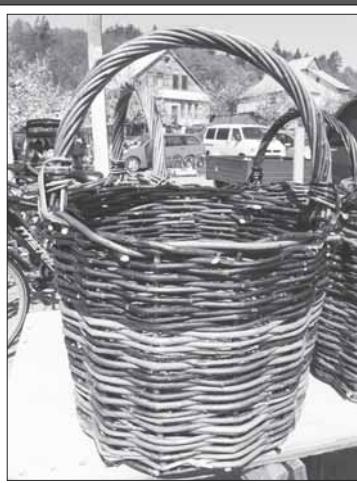
Na, o darbus dirbant, ypač pavarario, gržus pro sejos, šeimininkės būdavo pagaminusios mėsos patiekalų, ypač su kuo daugiau kauliukų, tai ir troškintų šonkauliukų, ir virtų kiaulų kojų. Sutikau prienietę iš Dvariuko, kuri sakė ankstį ryta turguje pirko karkū, nes svečiai iš miesto būtent jų užsisakė su raugintais kopūstaais. Maloni moteris pasakojo, kad visada paklausia, ar „poniškai stalą ruošti, ar kaimiškai“, ir atsakymas būna – tik kaimiškai. O gyvena ji su gražia šeima ant Nemuno kranato, taigi, ir pasisėdėjimas, kaip pa-

tikino, ir vėl bus tikras, su daina ir muzika tarp žydičių obelų. „Mažas daigas dideliu medžiu užauga“, – lietuvių liaudies posakiu patikino Skaisė ir patarė sodinti ir kurti savo sodą kiekvienam. Sako, kad jei bus šalnū ir norint apsaugoti obelų žiedus, galima naktimis ir lauželiaus pakurti. Ir kiekvienas, matyt, turi savo sodo, tarsi gyvenimo, receptą... Gražu, kad nors ir karantino metu, bet vis daugiau naujakurių kuriasi kaimuose, ieško išgyti kad ir sulindusių į žemę trobelę, kur tik kokia šulinio svirtis ir mažučiai langai lyp protėvių dvasios mena buyus gyvenimus ilgus.

Taigi, kaip sakė vienas bitininkas, šeštadienio turguje nuo ankstyvo ryto buvo labai daug žmonių ir – daigai daigai daigai. Jos įvairovė! Kaip ir augintojų. Nuo mažo daigelio iki didesnio – agurko, paprikos, pomidoro, braškės ar gėlių. Iki syvrančių surfinių, verbenų, pelargonijų. Pasirinkimas kuo didžiausias.

Už iš žilvičių pinta pintinę suvalkietis prašė tik 7 eurų. Jis sakė, kad jau sunku surasti tokį krūmų, iš kurių mūsų seneliai pynė „ragažes“. „Viskas keiciasi“, – išsitikinės žmogus. Ar ką pakievis visų gyvenime iš ryta į rytą į „Šeimų maršą“ išvykę kraštiečiai, visa susirinkusi minia, – taip pat buvo pasamprotauta, ypač sekadmadienio turguje, kai jau nurimsta tas bégantis šurmulyus, kai ilgiau vieni su kitais gali pasišnekėti. „Trisdešimt metų gyvenu neprikalasonome savo valstybėje, už kurią kovau ir kruviną sausį, ir nejaugi ligi tiek dasigvenome, jog reikia maršu

„Prienų turguje perk, savo kraštą tu remi!!!“

Palma PUGAČIAUSKAITĖ

Amžinajį atils...

Liūdesio ir skausmo valandą nuoširdžiai užjaučiame Danutę ŠALČIUVIENĘ, jos šeimą ir artimuosius, mirus mylimai mamai.

Stadiono g. 8 namo III laiptinės gyventojai

Skaudžią netekties valandą dėl mylimo Tėvelio mirties nuoširdžiai užjaučiame Daivą MOCKEVICIENĘ.

Statybininkų g. 19 namo gyventojai

Dėkoja

Tie, kurie brangiausi, visada liks su mumis.

Tačiau kaip sunku Juos palydėti tuo keliu, kuriuo niekas atgal niekados nesugrįžta...

Nuoširdžiai dėkojame už širdies šilumą, pasidalintą skausmą, gėlių žiedus visiems užjautusiems ir padėjusiems palydėti į Amžinojo poilsio vietą mūsų mylimą mamytę Zosę BUKAUSKIENĘ.

Dukros Danutė ir Onutė su šeimomis

Kiaulpienės

Laukai ir pievos pasipuošė geltonų kiaulpienų žiedų jūra. Ką galime iš jų pasigaminti? Lapus pusę valandos palaikykite pasūdytame vandenye, įberkite truputį citrinos rūgšties. Taip paruošti kiaulpienių lapai tinka mišrainių gardinimui.

Kiaulpienių salotos

150 g kiaulpienių lapelių, 30 g svogūnų laiškų, 20 g petražolių, šaukštasis graikių riešutų, aliejaus, druskos.

Daržoves supjaustykite, pagardinkite aliejumi, sumaišykite. Skanaus!

Gydomasis antpilas

Šaukštą smulkintos žolės užpilkite stikline verdančio vandens ir 10 minučių pavirkite. Po 30 minučių nukoškite. Vartoti po šaukštą prieš valgi 2–3 kartus per dieną.

Gérimas tonizuoją, ramina, varo šlapimą, mažina karščiavimą. Padeda nuo širdies, kvėpavimo takų, virškinimo, kepenų, odos ligų.

Česnakas: kada ir kaip jį vartoti?

Česnakas nevertotinas, kai...

Pass J. Rėpsaitės, sutrinti česnakai turi daug alicino, – tai gamtinis antibiotikas, kuris gydo uždegimus, naikina bakterijas, mažina cholesterolį, sureguliuoja kraujospūdį. Tačiau aštraus česnako nederėtų vartoti turintys jautrų skrandį (ypač tuščiu skrandžiu) – galite jausti virškinimo trakto diskomfortą, rėmenų, viderių pūtimą), skrandžio ar dylikapirštės žarnos opū (ypač paūmėjimo laikotarpiu), sergantys gastritu, pan-

kreatiu, kepenų, inkstų ligomis. Tada gali sutrikiti virškinimas, skaudėti pilvą ir pan.

Net ir turintys stiprų skrandį česnaką vartokite saikingai: 1–2 skiltelės per dieną.

Ko nedaryti...

Kai krūtimi maitinanti mama vartoja česnaką, gali pakisti pieno skonis, nors nėra duomenų, kad tai būtų žalinga kūdikiui.

„Peršalus, sloguoja nedera česnako skiltelės kūsti į nosies ar ausies ertmę, – tai ne tik neteikia naudos, bet ir ganėtinai pavojinga. Nerekomentuojau dėti česnako kompresų ant odos ar gleivinių, nes tai gali nudeginti, sukelti odos uždegimą, – primena šeimos gydytoja.

Veronika Pečkienė

Delfi TV

programa 2021.05.20-2021.05.23

KETVIRTADIENIS

- 06:00 Ugnikalnių takais
- 06:30 Stiliaus DNR
- 07:00 Sveik! Su gydytoju V. Morozovu
- 07:30 Verslo švyturys
- 08:30 Orjaius kelionės. Turkija, 4 dalis
- 09:00 Delfi rytas
- 10:30 Raktas į namus
- 11:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją
- 12:00 Delfi rytas (k)
- 13:30 Orjaius kelionės. Turkija, 4 dalis
- 14:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
- 15:00 Delfi diena. Žinios
- 15:20 Delfi diena. Dienos tema
- 16:00 Delfi diena. Žinios
- 16:15 Delfi diena. Dienos interviu
- 16:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
- 17:00 Delfi diena. Žinios
- 17:15 Delfi diena. Dienos tema
- 17:35 Delfi diena. Dienos tema
- 18:00 Delfi diena. Žinios
- 18:35 Delfi diena. Dienos interviu
- 19:00 Delfi diena. Žinios
- 19:15 Delfi diena. Faktai ir nuomonės su A. Peredniu
- 20:00 Šiandien kimba
- 21:00 Spausk gazu
- 21:30 Automobilis už 0 Eur
- 22:30 Ugnikalnių takais
- 23:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
- 00:00 Delfi diena (k)
- 05:00 Šiandien kimba
- PENKTADIENIS**
- 06:00 Ugnikalnių takais
- 06:30 1toks unikalus
- 07:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
- 08:00 Raktas į namus
- 08:30 Sveik! Su gydytoju V. Morozovu
- 09:00 Delfi rytas
- 10:30 Geltonas karutis
- 11:00 Alfus live
- 11:00 Sveika lekštė su V. Kurpiene
- 11:30 Stiliaus DNR
- 12:00 Jūs rimtai?
- 12:30 Čepas veža
- 13:00 Kablys
- 13:30 Šiandien kimba
- 14:30 Delfi diena. Žinios
- 15:00 Delfi diena. Dienos tema
- 15:30 Ugnikalnių takais
- 16:00 Ugnikalnių takais
- 16:30 Ugnikalnių takais
- 17:00 Ugnikalnių takais
- 17:30 Ugnikalnių takais
- 18:00 Kriminalinė zona su D. Dargiu

12:00 Delfi rytas (k)

13:30 Spausk gazu (38)

14:00 Verslo švyturys (13)

15:00 Delfi diena. Žinios

15:20 Delfi diena. Dienos tema

16:00 Delfi diena. Žinios

16:15 Delfi diena. Dienos interviu

16:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu

17:00 Delfi diena. Žinios

17:15 Delfi diena. Dienos tema

17:35 Delfi diena. Dienos tema

18:00 Delfi diena. Žinios

18:35 Delfi diena. Dienos interviu

19:00 Delfi diena. Žinios

19:15 Delfi diena. Dienos tema

19:30 Delfi diena. Žinios

19:45 Mano pramogos veidai.

00:00 Jos vardas MAMA

09:00 1toks unikalus

09:30 Geltonas karutis

10:00 Alfus live

11:00 Sveika lekštė su V. Kurpiene

12:00 Jūs rimtai?

12:30 Čepas veža

13:00 Kablys

13:30 Šiandien kimba

14:30 Delfi diena. Žinios

15:00 Orjaius kelionės. Turkija, 4 dalis

15:30 Ugnikalnių takais

16:00 Ugnikalnių takais

16:30 Ugnikalnių takais

17:00 Ugnikalnių takais

17:30 Ugnikalnių takais

18:00 Kriminalinė zona su D. Dargiu

18:30 Orjaius kelionės. Karantinas Lietuvoje

19:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją

20:00 Kitokie pasikalbėjimai. Svečiuose – G. Savickas

22:00 Aš ikona

23:00 Delfi premjera

23:30 Orjaius kelionės. Turkija, 4 dalis

00:00 Kasdienybės herojai.

01:00 Kasdienybės herojai.

02:00 Kasdienybės herojai.

03:00 Kasdienybės herojai.

04:00 Kitokie pasikalbėjimai. Svečiuose – J. Statkevičius

SEKMADIENIS

06:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją

07:00 Sveika lekštė su V. Kurpiene

07:30 Ivartis

08:00 Kablys

08:30 Šiandien kimba

09:30 Čepas veža</

SIŪLO DARBA

Kavinei Birštone ieškome virėjos (-o), pagalbinių virtuvės darbuotojų. Darbas pamainomis. Prašome kreiptis tel.: +370 600 88 829.

Viešbučiui-restoranui Birštone reikalinga: kambarinė-valytoja, barmenė-padaveja, apmokome dirbtį, ūkvedys (jvairiems ūkio darbams dirbtį). CV galima siūsti el.paštu: pusynebirstone@gmail.com Tel. 8 687 53 756.

UAB „Birštono mineraliniai vandenys ir ko“ reikalingas krautovo vairuotojas. Atlyginimas – nuo 600 Eur. Skambinti tel. 8 656 94 979 (Karoliu).

Reikalingas vairuotojas (darbas nuo 6 val. iki 10 val.) Birštono vienkiemis. Tel. 8 686 69 599.

PARDUODA**Kietas kuras**

Parduoda MALKAS, supjautas kala-dėlėmis, rastukais. Skubiai, nemo-kamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, raste-liai. Tel. 8 614 97 744.

Parduoda pušines malkas (18 erdmetrių). Kaina – sutartinė. Birštono sen. Zajų k. Tel. 8 625 07 733.

Nekilnojamasis turtas

Parduodamas 15 a sklypas Kalnie-čių g., Prienuose. Tel. +370 699 46 265.

VIŠTAITĖS, KALAKUČIUKAI IR AB „VILNIAUS PAUKŠTYNAS“ MĖSINIAI VIŠČIUOKAI! JŪSŲ UŽSAKYMUS PRISTATYSIME Į NAMUS

Priimami užsakymai jaunoms, 4–5 mén. dedeklēms vištaitėms, didiesiems mėsiniams BIG-6 veislės 3–4 sav. kalakučiukams ir AB „VILNIAUS PAUKŠTYNAS“ mėsiniams broileriniams vienadieniams ir paaugintiems 2–5 sav. mėsiniams viščiukams įsigyti. Tel.: 8 612 17 831, 8 682 84 420.

ĮVAIRŪS

Ieškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

Informuojame žemės sklypo (kadastro Nr. 6953/2:13), esančio Stakliškių k., Prienų r. sav., savininką, kad valstybės įmonės Valstybės žemės fondo matininkas Algiris Kabašinskis (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-166) 2021-05-25 14.00 val. vykdys žemės sklypo (kadastro Nr. 6953/2:120), esančio Stakliškių k., Prienų r. sav., ribų ženklinimo darbus.

Prieikus išsamesnės informacijos, prašome kreiptis į valstybės įmonę Valstybės žemės fondą, adresu: K. Donelaičio g. 33, 44240 Kaunas, el. paštu algiris.kabasinskas@vzf.lt arba telefonu 8 675 01 473.

Ir neblaivus, ir neturintis teisės vairuoti... Gegužės 13 d. apie 11 val. 25 min. kelio Merkinė-Alytus-Jiez-nas-Antakalnis 24 km, patikrinus automobilį „Audi“, paaikėjo, kad jis vairavo neblaivus (2,36 prom. alkoholio) ir neturintis teisės vairuoti transporto priemonę vyras (g. 1982 m.). Išykis tiriamas.

Gegužės 15 d. apie 18.30 val. Prienų r. buvo sustabdytas automobilis „Škoda“, kurį vairavo neblaivis (nustatyta 2,11 prom.) moteris, gim. 1969 m., gyv. Alytaus rajone.

Kliudė pėsčiąja. Gegužės 15 d. apie 11:52 val. Prienuose vyra, gim. 1948 m., gyv. Birštone, blaivus, vairuodamas automobilį ŠKODA SUPERB, kliudė staiga į gatvę ne pėsčiųjų perėjoje išėjusią pėsčiąją, gim. 1953 m., gyv. Prienuose. Moterį iš išvykio vietas GMP išežė į VšĮ Prienų ligoninę, moteriai konsta-tuotas desinės blauzdos lūžis.

Vagystė. Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas moters (g. 1931

Reikalingas: suvirintojas elektra. Atlyginimas – 1000,00 Eur į rankas.
Kreiptis: UAB „Rūdupis“, Pramonės g. 11, Prienai. Tel. 8 686 02 668.

Įmonėje reikalingi darbuotojai:

Mašinistas operatorius
Atlyginimas į rankas nuo 1100 eurų ir daugiau

Staklininkas, turintis darbo patirties

Atlyginimas į rankas nuo 1000 eurų ir daugiau

Pagalbinis darbininkas

Atlyginimas į rankas nuo 800 eurų ir daugiau

Sargas
Atlyginimas į rankas nuo 550 eurų ir daugiau

Tel. 8 698 46 063 el.paštas: strelciulentpijuve@gmail.com

Gyvenimas**PERKA****Įvairios prekės**

Perkame įvairių markių automobilius, motociklus bei kitas transpor-to priemones nuo 100 iki 5000 Eur. Gali būti su defektais, po eismo išvykių. Pasiimame patys, atskai-tymas ir dokumentų tvarkymas iš karto pardavimo vietoje. Tel. 8 670 04 685.

Įmonė perka naudotus automobilius.

Gali būti be techninės apžiūros, ne-nažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau doku-mentus. Tel. 8 644 55 355.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaitės, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiiima patys.

Tel. 8 612 34 503.

Įmonė perka galvijus geromis kai-nomis. Tel. 8 613 79 515.

BRANGIAI PERKA
verselius ir didelius mėsinius galvijus.
Tel. (8 634) 23551.

2021 m. gegužės 19 d.

PERKA

PERKA GALVIJUS

KARVES, TELYCIAS, BULIUS
PAGAL SKERDENĀS ARBA GYVĄ SVORI.
SVERIA, MOKA IS KARTO, PAIMA PATYS.

Tel.: (8-614)93124

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYCIAS
Tel.: 8 620 25 152,
8 800 08 801
ATISKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdinę ir gyvą svorį. Brangiai mėsinius.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Mon-

tuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailyentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atlie-kame santechnikos darbus, elektros instalacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šliuojame, dedame ir lakuojame par-ketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybiš-ka juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

VISI SANTECHNIKOS DARBI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santech-nikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

ĮVAIRŪS

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Prienų ir Birštono skyrius informuoja, kad Nacio-nalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Prienų ir Birštono skyrius vedėjo 2021 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 10VĮ-245-(14.10.2 E.) patvirtinta 59,45 ha teritorija Išlaužo kadastro vietovės žemės reformos žemė-tvarkos projekto papildymas.

Laisvos valstybinės žemės fondo žemės plotas Išlaužo kadastro vietovėje – 59,45 ha.

PASLAUGOS

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, sau-gias nuosavieji namams, ūkinams pastatams ir rūsiams. Dirbam ir karantino metu. Tel.: 8 653 93 193.

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. Tel. 8 645 87 304.

Gaminame betoną, kalkinį skiedinį, šulinio žiedus (nuo 0,7 iki 3 m), įvairią gelžbetoninę produkciją.

Vežame žvyrą, smėlį, skaldą, sta-tybines medžiagas, medieną, atraižas ir kitus krovinius. Telefonas 8 675 78 390.

Greitai ir **kokybiškai** įstatome įdėklus į kaminus. Pristatomai kaminai.

Tel.: 8 634 64 490, 8 610 85 100.

SIENŲ ŠILTINIMAS
1m² kaina
nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

Automatiinių skalbimo ma-šinų, el. viryklų, indaplovų remontas, prijungimas. At-vykstame į namus. Dirbame ir savaigaliais, suteikiame garan-tiją. Tel. 8 645 04 370.

ĮVAIRŪS

Išlaužo kadastro vietovės žemės reformos žemė-tvarkos projekto prilyginamo plano rengimo pradžia – 2021 m. birželio 16 d.

Žemės reformos žemės reformos žemėtvarkos projektui prilyginama planą rengia uždarosios akcinės bendrovės „Arvimed“ projekto autorė Nomeda Vilčinskaitė (tel.: (8 37) 32 14 61, 8 682 01 358, adresas: Raudondvario pl. 164 A, Kaunas).

ĮVAIRŪS

Prienų rajono savivaldybė teisės aktų nustatyta tvarka išnuomoja administraciniu pastatu, esančiu Kauno g. 2, Prienų m., patalpas ir stogo dalį.

Eil. Nr.	Nuomojamo turto pavadinimas	Nuomas terminas	Nuomas kaina mėnesiui, Eur	Pradinis įnašas, Eur
1.	Patalpa R-14, plotas 10,08 kv. m, su bendrojo naudojimo patalpomis, iš viso 16,22 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	8,11	24,33
2.	Patalpa 1-22, plotas 19,93 kv. m, su bendrojo naudojimo patalpomis, iš viso 23,61 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	23,61	70,83
3.	Patalpa 3-4, plotas 17,76 kv. m, su bendrojo naudojimo patalpomis, iš viso 21,03 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	21,03	63,09
4.	Patalpa, kurios indeksas 2-16, plotas 20,83 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	7,50	22,50
5.	Stogo dalis telekomunikacinei įrangai montuoti / eksplotuoti iki 10,00 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	150,00	450,00
6.	Stogo dalis telekomunikacinei įrangai montuoti / eksplotuoti virš 10,01 kv. m	5 metai (su galimybe pratęsti 5 metams)	200,00	600,00

Paraiškų pateikimo terminas 2021 m. gegužės 21–31 d.

Viešų nuomos konkursų sąlygas ir paraiškas rasite Prienų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.prienai.lt.

Dėl išsamesnės informacijos prašome kreiptis į Prienų rajono savivaldybės administracijos Statybos ir ekonominės plėtros skyrius vyriausiajį specialistą tel.: (8 319) 61 173 arba el. p. dziuljeta-cepeliauskiene@prienai.lt.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas

Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienai

Surengė karinės technikos žygį per Pietų Lietuvą

Minint Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dieną, gegužės 15-ąją Lietuvos kariuomenė surengė karinės technikos žygį per Pietų Lietuvą. Sustojimų metu Varėnoje ir Lazdijuose pagerbtai kovotojai už Lietuvos laisvę, taip pat prisimintas žuvęs partizanų vadas Juozas Lukša-Daumantas, kurio 100-osios gimimo metinės bus minimos ši rugpjūtį.

Žygio metu koloną suformavo naujausia Lietuvos kariuomenės ir šiuo metu mūsų šalyje dislokuotą sąjungininkų technika: pėstininkų kovos mašina „Vilkas“, savaeigė lauko artilerijos haubica PzH 2000, belgų kovos mašinos „Piranha“, vokiečių kovos mašina „Boxer“, šarvuotos žvalgybos mašinos, visureigiai ir kita technika.

Susirinkusiuosius į šventę Varėnoje pasveikino krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas, sakydamas, kad „mes visi kartu ir esame NATO kariuomenė, kuri pasirengusi ginti savo valstybę, žmones, tačiau tam reikalingas žmonių pasitikėjimas, o ši diena ir vienija kariuomenę su visuomenė.“

Tapo konkurso „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“ prizininku

Gegužės 13 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje (LKA) surengtame 26-ojo respublikinio moksleivių konkurso „Ką žinai apie Lietuvos kariuomenę“ finale trečiąją vietą iškovojo Prienų „Ziburio“ gimnazijos gimnazistas Nojus Kochanauskas (jį parengė mokytoja Vilija Juodsnukienė).

Vyr. srž. sp. Ievos Budzeikaitės ir Eimanto Genio nuotraukos.

LKA stadione įrengtame palapinių miestelyje vyresniųjų klasių moksleiviai varžėsi dėl geriausio žinovo apie Lietuvos kariuomenę ir karo istoriją vardo. Jiebuvo pa-teikti klausimai apie Lietuvos gynybą ir saugumo politiką, kariuomenę, jos istoriją ir dabartį, svarbiausius įvykius, asmenybes, ginkluotę ir karinę techniką.

Konkursu nugalėtojai ir jų mokytojai buvo apdovanoti piniginiais

prizais,

o visiems dalyviams įteiktos atminimo dovanėlės. Lietuvos kariuomenės vadas vardinėmis monetomis apdovanojo mokytojus, kurie ne vienerius metus konkursui rengė moksleivius, prisidėjo prie konkursu žinomumo ir tradicijų.

Moksleiviai ir mokytojai turėjo progą pabendrauti su Kariuomenės vadovybe, stebėti kariūnų pristatymą, apžiūrėti Karo policijos ir kitų kariuomenės padalinijų inventorių ir techniką.

Konkursu nugalėtojai ir jų mokytojai buvo apdovanoti piniginiais

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El. paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavadutoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autoriių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikraštisgyvenimas

SPAUDOS,
RADIOS IR
TELEVIZIJOS
RĒMIMO
FONDAS

remia rubrikas „Kultūra:
mumyse ir šalia mūsy“
(Fondo parama – 10 000 Eur.)
ir „Tai, kas išaugina...“
(Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina traciadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavoto UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**

Šventoji giraite

(Atkelta iš 3 p.)

kovo 16 dieną, o gimė jis 1944 m. Žemaitijos žemėje – Palangoje. R. Kusas mokėsi Vydmantų pradinėje mokykloje, vėliau tęsė mokslus Palangos vidurinėje mokykloje. Studijavo ir baigė Stepo Žuko taikomosios dailės technikumą. Igijo medžio apdirbimo specialybę. 36 metus mokė Kauno taikomosios dailės mokykloje medžio drožybos. Būdamas menininkas iš prigimties neapsiribojo vien tik darbu su medžiu. Dėstė metalo apdirbimą, juvelyrą. Mokė piešti, tapatyti ne vieną jaunajį menininką. Yra sukūrės daug medžio drožybos darbų. Sovietmečiu kūrė pagal užsakymus. Dailininkas yra surengęs ne vieną asmeninę parodą. Jo darbus galima pamatyti įvairiuose muziejuose, galerijose, asmeninėse kolekcijose. 2016 metais dalyvavo 7-oje Pasaulio žemaičių parodoje“. 2015 m. spalio 8 d., pristatant Kauno viešojoje bibliotekoje asmeninę parodą „Tapybinė vizija“, buvo rašoma: „Pastaraisiais metais dailininkas atsidavęs tilk kūrybai. Jis aktyvus, pastabus, ieškantis ir turintis savo kūrybos stiliją. Jo darbai šilti ir įkvėpiantys, tarsi žvilgsnis į tamsumos ar vėjo gūsis, glostantis kiekvieno skruostą...“. Su žmona Aldona užaugino sūnų ir dukrą, džiaugėsi ir trimis anukėmis bei anuku.

Pabaigę sodinti ažuoliukus, jam-žinę Romaldo Kuso atminimą, aplankėme ir netoli esantį stebuklingą Gojaus arba Baudėjų ažuolą, apie kurio gydomąsi galias papasakojo žolininkė, etnologė, kultūrologė Rita Balsevičiūtė, po to – Geruliu II piliakalnį, šalia kurio buvo Gojaus miške žuvusių partizanų Ašmenskų sodyba. Užlipę ant Geruliu II piliakalnio, atskivépēme, pasirožėjome įstabiliai šaltiniuotos Dzūkijos upės Obelties vingiais. Rimas Pakerys pagrojo Labanoro dūdai-maišiu.

Po to visi aplankė Geruliu I piliakalnį (Alytaus r.), o išvyka baigėsi stambiausio Lietuvoje ir Europoje – Gojaus – ažuolo, esančio Pakrovų kaime, Prienų r., aplankymu. Gojaus ažuolo amžius – apie 400 metų. Kažkada jis atlakė perkūnijos smūgį. 14m aukštyste šakojasi į 2 kamienus. Gojaus ažuolo aukštis 33,4 m, kamieno apimtis 1,3 m aukštyste: 6,20 m, medienos tūris: 43 kubiniai metrai.

Sienakalnio bendruomenės ištakos

Tad šeštadienis tikrai buvo įspūdingas ir turiningas, pasodinta šventoji giraite, aplankytų du piliakalniai, didysis Gojaus ažuolas, iš kurio stiprybės ir semiasi Sienakalnio bendruomenė.

Štai taip Sienakalnio bendruomenę, jos susikūrimo tikslus, veiklos planus pristato Rimas Pakerys: „Prieš septynetą metų vedini bendrų tikslų susispiecėme į bendruomenę kaip bitutės į spiecių. Įsigijome miške esančią sodybą Antapolio kaime, netoli Aukštadvario. Labai iš lėto,

Romaldas Kusas.

Nuotraukos iš R.Kuso archyvo

Romaldo Kuso paveikslai.

yra. Ir vienas lauke karys. O kai mes, vedini bendrų vertybų, susispiečiaame į darnią bendruomenę, galime labai labai daug.

Auginkime ne tik medžius, bet ir pasitikėjimą vienas kitu. Kurkime Lietuvą! Nupirkime bendromis pastangomis kad ir iškirstą miško plotą ir užsodinkime medeliais, kurie jau niekados nebūtų kertami. Kas nori jungtis talkon, daugiau žinių ras Sienakalnio bendruomenės tinklalapyje ir feisbuko paskyroje.“

Oriūtė G. fotografia

Ažuoliukų sodinė etnologė Rita Balsevičiūtė ir Dalia Senvaitytė.

Ažuoliukų giraitė sodino kelios kartos.